

Dertlerden Nasıl Kurtuluruz

– ERHAN TIĞLI · 25 Şubat 2026

“Allah dert verip derman aratmasın” deriz ama derdi severiz biz. Kendimize yeni dertler icat ederiz! “Dertleri zevk edindim, bende neşe ne arar?” diye şarkı söyleriz. Dert çekmek yetmez, gama kedere, tasalara ve çileye de bürünürüz. Derdimiz dağlardan büyüktür. Dertlere ortak olacağımıza, “Bir mum yak, derdine yan” diye alay ederiz. “Âlemin derdi seni mi gerdi?” der, dudak bükeriz. Çocuklar büyür ama dertleri de büyür, ortaya yeni dertler çıkar. Ali Ekber Çiçek bir türküsünde, “Derdim çoktur, hangisine yanayım?” diye soruyor. “Derdini söylemeyen derman bulamaz” deriz ama “Söyleyemem derdimi kimseye derman olmasın diye” şarkısını söyleriz. Dertli şarkılar söyleyip ah ve of çekeriz...

Orhan Veli Kanık, derdini anlatacak ama nasıl söyleyeceğini bilemiyor:

“Bilmem ki nasıl anlatsam size derdimi

Ekmek parası desem, değil,

Gönül yarası desem, değil...

Bir dert ki, dayanılır şey değil!”

Fuzuli dert şairidir. “Dert çok, hemdert yok, düşman kavi, tali zebun” diye dert yanar ama bir gazelinde Mecnun’a şunları söyletiyor:

“Benim tek hiç kim zar ü perişan olmasın yârap

Esir-i derd-i aşk u dağ-ı hicran olmasın yârap

(Hiç kimse benim kadar ağlayıp inlemesin, aşk derdinin tutsağı ve ayrılık yaralısı olmasın Tanrım) **

Aşk derdiyle hoşum, el çek ilacımdan tabip”

İçenlerin çoğu dertlerini unutmak için içer ama içtikçe de dertlenirler! Bir şarkıda, “Kimi dertten içermiş kim neşeden/ Kimi yâr elinden kimi şişeden...” deniliyor. Bir başkasında sevgiliye, “Dert bende, derman sende/Aşk bende, ferman sende” diye sesleniliyor. Sevgiliye, “Niçin baktın bana öyle/Derdin nedir çabuk söyle” diye soran da var...

Arpa buğday geç olur

Güzeller güleç olur

Güzellerin gülüşü

Dertlere ilaç olur.

Dert çekmekten çok, derdimizi kimsenin anlamaması, derdimizi kimseye anlatamamak üzer bizi,

“Derdimden anlayan yok/Halin nedir diye soran yok/Bu böyle yaşamak mı/Sanki benim canım yok” dedirtir, ah çektirir.

Dert anlatamamak çok acıdır. Ben bir şiirimde bu duyguyu şöyle vurgulamıştım:

Tu Allah kahretsin!

Onlar uzaya gitti geldi

Ben daha hâlâ sana

Derdimi anlatamadım...”

Dert çekmekten yakınanlara alayla “Anlat derdini marko paşaya!” derler.

Marko Paşa'nın dert dinlediğini sanmayın sakın. Dinler gibi yaparmış. Dertleri bir daha seçilmek olan kimi politikacılar da öyle değil mi?

Âşık Dertli, "Bakmazlar Dertli'ye algındır diye/Hakikat bahrine dalgındır diye" diyor. Gerçekleri dile getiren aydınlara da kimse bakmaz ve başları hep derde girer ama gene de toplumun dertleri dile getirmekten yılmaz, usanmazlar.

Erkin Koray'ın, "Arkası gelmez dertlerimin/Bıktım illallah/Biri bitmeden öbürü başlar/Vermesin Allah!/ Böyle gelmiş, böyle mi gidecek?/Korkarım vallah!/Yok mu çaresi dostlar/Fesuphanallah!" demesi boşuna değil hani...

Atalarımız, "Büyük başın derdi büyük olur" demişlerdir. Herkes kendi derdini büyük sanır, "Derdim deryadan büyük" diyerek kendi derdinin çokluğundan söz eder, "Sular mürekkep olsa yazılmaz benim derdim", "Dalmışım dert deryasına, kurtaran yoktur" der.

Bir manide şöyle deniliyor:

"Hey yavrular yavrular

Yuvada kuş yavrular

Ellerin derdi biter

Benim derdim yavrular"

Ataol Behramoğlu, bir şiirinde, "Bu dert beni adam eder" diyor. Dertlerle savaşmak, onları yenmeye çalışmak bizi güçlendirebilir ama sabır ve azim, yılgınlık göstermemek gerek.

Derdimizi içimize atmamalı, dostlarımızla paylaşmalıyız. Dertler paylaşıncı azalır, mutluluk paylaşıncı çoğalır. Bunu unutmayalım. Derdini kimseye söylememek hastalığa yol açabilir, zamanla içi çürük bir ağaç gibi yıkılıveririz.

Sabahattin Ali, Sinop hapisanesinde yatarken bile umudunu hiçbir zaman yitirmemiştir. Onun şu sözleri hepimize rehber olmalı:

"Dışarıda deli dalgalar

Gelir duvarları yalar

Seni bu dertler oyalar

Aldırma gönül aldırma

Dertlerin kalkınca şaha

Bir sitem yolla Allaha

Görecek günler var daha

Aldırma gönül aldırma!"